

РЕПУБЛИКА СРБИЈА

УПРАВНИ СУД

24 У. 11668/19

Дана 11.10.2019. године

БЕОГРАД

У ИМЕ НАРОДА

Управни суд, у већу састављеном од судија: Весне Лазаревић, председника већа, Гордане Богдановић и Јасмине Минић, чланова већа, са судским саветником Иваном Гулан Радосављевић, као записничарем, решавајући у управном спору по тужби Републичког јавног тужиоца, Београд, Немањина 22-26, против туженог Повереника за информације од јавног значаја и заштиту података о личности Републике Србије, Београд, Булевар краља Александра број 15, ради поништаја решења број: 071-01-3605/2019-03 од 10.06.2019. године, уз учешће заинтересованог лица Фонда за хуманитарно право, Београд, Дечанска број 12, чији је пуномоћник Михаило Павловић, адвокат из Београда, Змаја од Ноћаја број 9/4, у предмету информација од јавног значаја и заштите података о личности, након одржане усмене јавне расправе дана 09.10.2019. године, у нејавној седници већа, одржаној дана 11.10.2019. године, донео је

ПРЕСУДУ

I Тужба СЕ УВАЖАВА, ПОНИШТАВА решење Повереника за информације од јавног значаја и заштиту података о личности Републике Србије број 071-01-3605/2019-03 од 10.06.2019. године и **РЕШАВА:**

ОДБИЈА СЕ жалба Фонда за хуманитарно право из Београда изјављена против решења Министарства одбране Републике Србије број 316-4/15 од 17.03.2015. године, као неоснована.

II ОДБИЈА СЕ захтев заинтересованог лица, Фонда за хуманитарно право из Београда, за накнаду трошкова управног спора.

Образложење

Оспореним решењем, у ставу I диспозитива, поништава се решење Министарства одбране Републике Србије број 316-4/15 од 17.03.2015. године. Ставом II диспозитива истог решења налаже се Министарству одбране Републике Србије да без одлагања, а најкасније у року од 5 дана од дана пријема тог решења, Фонду за хуманитарно право из Београда достави тражене информације, односно копије докумената из којих се може сазнати ко је био командант 16. граничног батаљона Војске Југославије 1994. и 1995. године, с тим што ће пре достављања копија докумената заштитити податке о личности, као што су: адреса становања, лични матични број грађана, датум рођења и сл., уколико су садржани у наведеним документима и исте учинити недоступним. Ставом III диспозитива оспореног решења

је одређено да ће о извршењу решења из става II диспозитива Министарство одбране Републике Србије обавестити Поверника у року од 7 дана од пријема тог решења.

Републички јавни тужилац је дана 19.07.2019. године поднео тужбу којом побија законитост оспореног решења због учињених повреда правила поступка и погрешне примене материјалног права, позивајући се на члан 29. Закона о јавном тужилаштву и чланове 11. став 3. и 18. став 3. Закона о управним споровима. Указује да је Министарство одбране Републике Србије доставило иницијативу Републичком јавном тужиоцу за подношење тужбе у овом управном спору, јер је Повереник оспореним решењем поново, противно становишту Управног суда изнетом у пресуди 11 У 18523/16 од 18.4.2019. године, наложио Министарству одбране достављање тражених података Фонду за хуманитарно право у Београду. Наводи да је Правилником о персоналној евиденцији у Војсци Југославије, који се примењује и даље сагласно одредби члана 196. став 2 Закона о Војсци Србије, предвиђено да подаци о професионалним војним лицима који су садржани у документима персоналне евиденције представљају поверљиве податке, који су доступни искључиво надлежним органима Министарства одбране, Војске, судским органима и лицима на које се односе ти подаци, и да би одавање истих другим лицима утицало на смањење борбене готовости садашњих ратних јединица, угрозила би се државна безбедност, као и лична безбедност официра и подофицира. Одавање таквих података било би супротно и Закључку Савета за националну безбедност Републике Србије бр. 2-3-2/17 од 13.3.2017. године, који је донет због заштите података о професионалним војним лицима, као и заштите података и докумената Војске Југославије насталих на територији АП Косово и Метохија у периоду од 1998. до 1999. године. Истиче да су оспореним решењем повређене одредбе чланова 2. став 1., 8. став 1. и 9. став 1. тач. 3. и 5. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, будући да се тражене информације тичу података који су од посебног значаја за безбедност сваке правно уређене земље и да је заштита безбедности земље претежнији интерес у сваком друштву од интереса да јавност зна. Сматра да тражене информације не спадају у информације од јавног значаја за које постоји оправдан интерес јавности да зна и да је првостепени орган у ожалбеном решењу правилно доказао зашто те информације не би требало да буду доступне широкој јавности. Наглашава да радна и формацијска места у оквиру акта о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места подлежу заштитном режиму у смислу члана 32. Закона о тајности података, а подаци о ратном распореду, у које спадају и подаци о професионалним војним лицима и дужностима на које су постављена по ратној формацији, се чувају као тајни подаци у смислу члана 59. Закона о војној, радној и материјалној обавези. Такође, истиче да су Уредбом о критеријумима за утврђивање података значајних за одбрану земље који се морају чувати као државна или службена тајна и о утврђивању задатака и послова од посебног значаја за одбрану земље које треба штитити применом посебних мера безбедности прописани критеријуми за утврђивање података значајних за одбрану земље који се морају чувати као државна или службена тајна и мере за њихову заштиту, те да државну тајну представљају тајни подаци чијим би откривањем могла наступити тешка последица за одбрану или безбедност земље, а који се односе, између осталог, и на План одбране земље, у коме су садржани подаци о ратној формацији и употреби јединица Војске. Даље наводи да се подаци садржани у персоналној евиденцији Војске могу користити само у службене сврхе и сматрају се поверљивим документима а

формацијска књига строго поверљивим документом, што значи да тражени подаци представљају податке који су заштићени, и за давање таквих података потребно је извршити опозив тајности података, сагласно Закону о тајности података, у противном лица која би дала такве податке без опозива тајности учинила би недозвољене радње. По мишљењу тужиоца, тужени у оспореном решењу поново није навео разлоге због којих сматра да Министарство одбране није доказало да у конкретном случају интерес одбране земље не претеже над интересом јавности да зна, чиме је поступио супротно члану 69. став 2. Закона о управним споровима. Истичући да тражилац информација не спада у круг лица којима могу бити доступни тражени подаци, предлаже да суд тужбу уважи, поништи оспорено решење и предмет врати на поновно оидлучивање.

Тужени орган у одговору на тужбу указује да је Републички јавни тужилац своје тврдње о повреди Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја засновао на томе да су документа у којима су садржане тражене информације означена степеном тајности "строго поверљиво" у складу са Законом о тајности података, при чему је превидео да Закон о слободном приступу информацијама од јавног значаја не познаје ниједан апсолутни изузетак од права на приступ информацијама, већ су сви разлози релативни и условљени су обавезом органа власти да у сваком случају утврди да ли би и које тешке правне и друге последице реално могле да наступе уколико би се тражене информације учиниле доступним јавности, односно који би јавни интерес био повређен. С тим у вези позива се на одлуку Уставног суда Србије број Уж-1823/2010 од 23.5.2013. године. У вези навода тужбе да тужени није навео разлоге због којих сматра да Министарство одбране није доказало да у конкретном случају интерес одбране земље не претеже над интересом јавности да зна, истиче да је управо супротно и да су сви аргументи првостепеног органа разматрани у поступку који је претходио доношењу оспореног решења. Понавља наводе из образложења оспореног решења и наглашава да је ускраћивање права на приступ информацијама с позивом на тајност документа могуће ако су кумулативно испуњена два услова и то: да је документ у коме су садржане тражене информације одређен за тајни и означен одговарајућим степеном тајности у складу са Законом о тајности података и подзаконским актима донетим на основу тог закона, и да су учињене извесним последице које би могле наступити по интересе заштићене законом, а које претежу над интересом јавности да зна. По оцени туженог, првостепени орган није доказао да интерес земље претеже над интересом јавности да зна. Посебно наводи да није основан навод тужиоца да је оспореним решењем одлучено противно Закључку Савета за националну безбедност Републике Србије бр. 2-3-2/17 од 13.3.2017. године, који није достављен уз тужбу, па тужени није могао да се упозна са садржином истог, али сматра да такав акт не може да дерогира закон и да зато није од утицаја на другачију одлуку у овој управној ствари. Указујући на недоследан став првостепеног органа приликом давања података о професионалним војним лицима, и истичући да не стоје наводи тужиоца да би извршењем оспореног решења био повређен било какав јавни интерес, већ напротив, неизвршењем решења би било онемогућено остваривање Уставом и законом загарантованог права тражиоца на информације настале у раду једног државног органа и тиме, тражиоцу информација нанета штета, предлаже да суд тужбу одбије као неосновану.

Заинтересовно лице, Фонд за хумантарно право, у одговору на тужбу оспорава све наводе тужбе, истичући да је оспорено решење засновано на закону и да је

у складу са релевантним међународним уговорима, праксом међународних судова и надзорних тела у области људских права али и са претходном праксом Управног суда. Налази да је тужени правилно тумачио члан 9. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, образложивши да је на првостепеном органу да докаже претежнији интерес заштите одбране Републике Србије од интереса за слободан приступ информацијама од јавног значаја. Сматра да је неодржив став Републичког јавног тужилаштва да није потребно доказивати могућу штету по интересе Републике Србије, указујући да, према Закону о тајности података, не само да је неопходно показати како штета по интересе Србије чини тајност податка претежнијим интересом од права јавности да зна када су та два права сукобљена, већ се од надлежних државних органа захтева да покажу могућност штете већ приликом одређивања тајности податка. У противном би се, по оцени заинтересованог лица, оставило на вољу државном органу да сваки податак, без обзира на то да ли се његовим откривањем може нанети неки облик штете, прогласи за тајну и на тај начин арбитрерно ограничи права грађана. Позива се на пресуду Управног суда 17 У 14084/15 од 11.12.2015. године и указује да из наведене пресуде прозилази да је у случају сукоба интереса јавности да зна са другим законом заштићеним интересом неопходно извршити тест штете и тест јавног интереса, односно доказати да би штетне последице заиста могле наступити. Такође, налази да ни републички јавни тужилац, а ни Министарство одбране, нису показали легитиман циљ, нити су на релевантан начин образложили разлоге због којих је неопходно да се подаци, који су настали пре 17 година, и то у раду Војске која више не постоји, прогласе за државну тајну, а такође није образложено на који би начин одавање тих података довело до штете по интересе Републике Србије. Указује на праксу Савета Европе и Европског суда за људска права, посебно на Резолуцију Парламентарне скупштине Савета Европе о злоупотреби државне тајне и националне безбедности, наводећи да информације које се односе на одговорност државних службеника за тешка кршења људских права попут убиства, присилних нестанака, тортуре или отмице, не могу да буду заштићене као тајне и да такве информације не смеју да остану ванпарламентарне и судске истраге под маском државне тајне. Указује и на смернице Европске уније о праву на слободу изражавања из 2014. године, према којима обелодањивање информација у поседу државних субјеката може у неким околностима помоћи откривању кршења људских права, као и да је Резолуција Европског Парламента о извештају о напретку Србије за 2014. годину позвала Србију да појача сарадњу са суседним земљама и појача напоре у потрази за несталим особама, те омогући потпуни приступ свим подацима, и да у истом духу позива и српске власти да отворе Архиве Југословенске Народне Армије и националне архиве како би се утврдила истина о трагичним догађајима из прошлости. Са ових разлога, детаљно образложених у одговору на тужбу, предлаже да суд тужбу одбије и обавезе тужиоца на накнаду трошкова одговора на тужбу у износу од 16.500,00 динара са законском затезном каматом од извршности одлуке до коначне исплате.

Управни суд је дана 09.10.2019. године одржао усмену јавну расправу, применом одредби чланова 34. став 2. и 38. став 1. Закона о управним споровима ("Службени гласник РС", број 111/09), у присуству пуномоћника туженог органа и пуномоћника заинтересованог лица, а у одсуству уредно позваног тужиоца.

Пуномоћник туженог у речи на усменој јавној расправи остаје у свему при разлозима изнетим у образложењу оспореног решења и одговору на тужбу и

предлаже да суд одлучи у спору пуне јурисдикције.

Пуномоћник заинтересованог лица у речи на усменој јавној расправи се придружује наводима пуномоћника туженог органа и предлаже да суд одлучи у спору пуне јурисдикције, а трошкове тражи за састав одговора на тужбу у износу од 16.500,00 динара и за приступ на јавну расправу у износу од 18.000,00 динара, са законском затезном каматом од дана извршности до исплате.

Испитујући законитост оспореног решења у границама захтева из тужбе, у складу са одредбом члана 41. став 1. Закона о управним споровима, Управни суд је по оцени навода тужбе, одговора на тужбу, навода пуномоћника странака на усменој јавној расправи и списка предмета ове управне ствари нашао да је тужба основана.

Из списка предмета произлази да је оспорено решење донето у извршењу пресуде Управног суда 11 У 18523/16 од 18.04.2019. године, којом је уважена тужба Републичког јавног тужилаштва и поништено решење Поверника за информације од јавног значаја и заштиту података о личности Републике Србије број 07-00-01247/2015-03 од 02.11.2016. године и предмет је враћен на поновно одлучивање. Према образложењу наведене пресуде, разлози садржани у образложењу оспореног решења и докази у списима предмета не упућују на закључак да је одлука туженог донета правилном применом Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, чиме су учињене повреде правила поступка прописане чланом 199. став 2. у вези члана 235. Закона о општем управном поступку, а које су од битног утицаја на правилност и законитост решавања ове управне ствари. Суд је указао да тужени није дао јасне чињеничне и правне разлоге за закључак да је несумњиво да орган власти није доказао да у конкретном случају заштићени интерес на који се позвао не претеже над интересом јавности да зна.

Одлучујући у поновном поступку, тужени орган је утврдио да је Фонд за хуманитарно право у Београду дана 23.02.2015. године поднео захтев Министарству одбране Републике Србије за приступ информацијама од јавног значаја, којим је тражио информације о томе ко је био командант 16. граничног батаљона Војске Југославије 1994. и 1995. године. Поступајући по том захтеву, првостепени орган је, позивајући се на члан 9. тачка 5. и члан 14. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, ожалбеним решењем исти одбио са образложењем да се ради о подацима који се односе на име и презиме команданта (професионално војно лице), који је обављао дужност на коју је распоређен по акту о унутрашњем уређењу и систематизацији формацијских места у Војсци Југославије и да се ти подаци чувају као тајни подаци, због чега се примењују опште мере заштите тајних података из члана 32. тачка 11. Закона о тајности података. У образложењу првостепеног решења је, такође, наведено да су подаци сходно члану 6. Правилника о персоналној евиденцији у Војсци Југославије означени као "поверљиви" и нису доступни јавности, као и да би се њиховим одавањем повредиле одредбе члана 13. став 1. тачка 8. Закона о Војсци Србије, а била би нанета и штета оперативној и функционалној способности Војске за вршење законом и Уставом Републике Србије одређених задатака и мисија, односно њиховим одавањем би се нанела штета интересима одбране Републике Србије који претежу над интересом за слободан приступ информацијама од јавног значаја. Разматрајући жалбу Фонда за хуманитарно право и поступајући по примедбама суда

изнетим у пресуди 11 У 18523/16 од 18.04.2019. године, тужени орган је у образложењу оспореног решења навео да је првостепени орган био обавезан да у смислу члана 9. тачка 5. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја докаже да су у конкретном случају за ускраћивање приступа траженим информацијама испуњена два услова и то: да се ради о информацији или документу за који је прописом или службеним актом заснованим на закону одређено да се чува као тајна, и да се ради о информацији или документу због чијег би одавања могле наступити тешке правне или друге последице по интересе заштићене законом који претежу над интересом за приступ информацији. Према налажењу туженог, првостепени орган се позвао на одредбе Закона о Војсци Србије и Правилника о персоналној евиденцији Војске Југославије, али није доказао да су тражене информације одређене и означене поверљивим у складу са одредбама Закона о тајности података, односно није пружио доказ да су тражени документи одређени и означени степеном тајности, у складу са одредбом члана 105. став 2. Закона о тајности података, нити је доказао да су исти означени тајним у складу са ранијим прописима, односно са Уредбом о критеријумима за утврђивање података значајних за одбрану земље, који се морају чувати као државна или службена тајна и о утврђивању задатака и послова посебног значаја за одбрану земље које треба штитити применом посебних мера безбедности, а која Уредба се примењивала пре ступања на снагу Закона о тајности података. Поред тога, по оцени туженог, имајући у виду да се ради о информацијама које се односе на команданта 16. граничног батаљона Војске Југославије 1994. и 1995. године, сагласност лица није потребна, с обзиром да је испуњен услов из члана 14. тачка 2. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја да се тражене информације учине доступним. Указујући још да је Повереник у поступку надзора над спровођењем и извршавањем Закона о заштити података о личности од стране Министарства одбране Републике Србије утврдио да је Министарство одбране, као руковалац података, дана 26.09.2018. године на електронске адресе више средстава јавног информисања, без законског овлашћења или пристанка лица и без услова за обраду од стране органа власти, доставило податке о личности бивших мајора Војске Србије, што указује на контрадикторно поступање Министарства одбране и повреду низа закона. Са тих разлога, тужени је применом одредбе члана 233. став 1. Закона о општем управном поступку одлучио као у диспозитиву оспореног решења.

Одредбом члана 8. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја ("Службени гласник РС", бр. 120/04, 54/07, 104/09 и 36/10) прописано је да се права из овог закона могу изузетно подврћи ограничењима прописаним овим законом ако је то неопходно у демократском друштву ради заштите од озбиљне повреде претежнијег интереса заснованог на уставу или закону (став 1.), те да се ниједна одредба овог закона не сме се тумачити на начин који би довео до укидања неког права које овај закон признаје или до његовог ограничења у већој мери од оне која је прописана у ставу 1. овог закона (став 2.).

Истим законом, под насловом "Искључење и ограничење слободног приступа информацијама од јавног значаја", одредбама чл. 9. до 14. прописани су претежнији интереси ради чије заштите орган власти неће тражиоцу омогућити остваривање права на приступ информацијама од јавног значаја. Тако је чланом 9. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, под насловом "Живот, здравље, сигурност, правосуђе, одбрана земље, национална и јавна безбедност,

економска добробит земље и тајна", прописано да орган власти неће тражиоцу омогућити остваривање права на приступ информацијама од јавног значаја, ако би тиме: 1) угрозио живот, здравље, сигурност или које друго важно добро неког лица; 2) угрозио, омео или отежао спречавање или откривање кривичног дела, оптужење за кривично дело, вођење преткривичног поступка, правно уређени поступак, или фер поступање и правично суђење; 3) озбиљно угрозио одбрану земље, националну или јавну безбедност или међународне односе; 4) битно умањио способност државе да управља економским прописима у земљи, или битно отежао остварење оправданих економских интереса; 5) учинио доступним информацију или документ за који је прописима или службеним актом заснован на закону одређено да се чува као државна, службена, пословна или друга тајна, односно који је доступан само одређеном кругу лица, а због чијег би одавања могле наступити тешке правне или друге последице по интересе заштићене законом који претежу над интересом за приступ информацији. Према члану 14. истог закона, под насловом "Приватност и друга права личности", прописано је да орган власти неће тражиоцу омогућити остваривање права на приступ информацијама од јавног значаја ако би тиме повредио право на приватност, право на углед или које друго право лица на које се тражена информација лично односи, осим: 1) ако је лице на то пристало; 2) ако се ради о личности, појави или догађају од интереса за јавност, а нарочито ако се ради о носиоцу државне и политичке функције и ако је информација важна с обзиром на функцију коју то лице врши; 3) ако се ради о лицу које је својим понашањем, нарочито у вези са приватним животом, дало повода за тражење информације.

Одредбом члана 16. став 10. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја прописано је да ако орган власти одбије да у целини или делимично обавести тражиоца о поседовању информације, да му стави на увид документ који садржи тражену информацију, да му изда, односно упути копију тог документа, дужан је да без одлагања, а најкасније у року од 15 дана од дана пријема захтева, донесе решење о одбијању захтева и да то решење писмено образложи, као и да у решењу упути тражиоца на правна средства која може изјавити против таквог решења.

Одредбом члана 21. истог закона прописано је да се на поступак пред органом власти примењују одредбе закона којим се уређује општи управни поступак, а које се односе на решавање првостепеног органа, осим ако је овим законом другачије одређено, док је одредбом члана 23. истог закона прописано да се на поступак пред Повереником примењују одредбе закона којим се уређује општи управни поступак, а које се односе на решавање другостепеног органа по жалби, осим ако је овим законом другачије одређено.

Одредбом члана 24. став 3. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја прописано је да орган власти доказује да је поступао у складу са својим обавезама предвиђеним овим законом.

Повереник ће решењем наложити органу власти да тражиоцу омогући слободан приступ информацијама од јавног значаја, када утврди да је жалба основана.

Одредбом члана 233. став 1. Закона о општем управном поступку ("Службени лист СРЈ", број 33/97 и 31/01 и "Службени гласник РС, број 30/10), на коју се тужени орган позвао у уводу оспореног решења, прописано је да ако другостепени орган утврди да су у првостепеном решењу погрешно оцењени докази, да је из утврђених чињеница изведен погрешан закључак у погледу чињеничног стања, да је погрешно примењен правни пропис на основу кога се решава управна ствар, или ако нађе да је на основу слободне оцене требало донети другачије решење, он ће својим решењем поништити првостепено решење и сам решити управну ствар.

По оцени суда, из наведених одредаба Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја произлази: да је слободан приступ информацијама од јавног значаја право које се може изузетно искључити или ограничити само ако је то неопходно у демократском друштву ради заштите од озбиљне повреде претежнијег интереса заснованог на уставу или закону, и то из разлога који су као такви изричито прописани овим законом. Дакле, право на слободан приступ информацијама може се ускратити само када посебан, законом прописани заштићени интерес, претеже над интересом јавности да зна. Орган власти, који ради заштите претежнијег интереса одбије захтев тражиоца на приступ траженим информацијама од јавног значаја, дужан је да докаже да је то неопходно у демократском друштву ради заштите од озбиљније повреде тог претежнијег интереса, а сагласно правилима управног поступања, дужан је да у образложењу решења о одбијању захтева наведе јасне и одређене чињеничне и правне разлоге из којих произлази испуњеност свих законом прописаних услова због којих тражиоцу није омогућено остваривање права на слободан приступ траженим информацијама.

Имајући у виду наведено чињенично и правно стање ствари, Управни суд налази да тужени орган у поновном поступку није поступио по примедбама из пресуде Управног суда 11 У 18523/16 од 18.04.2019. године, које су за тужени орган обавезујуће у смислу одредбе члана 69. став 2. Закона о управним споровима, будући да образложење оспореног решења и даље не садржи разлоге и доказе који упућују на закључак да је оспорено решење донето правилном применом Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, чиме је тужени поново повредио правила поступка прописана чланом 199. став 2. Закона о општем управном поступку, која су од битног утицаја на правилност и законитост решавања ове управне ствари. Тужени орган у образложењу оспореног решења није навео јасне и одређене разлоге због којих сматра да су у првостепеном решењу погрешно оцењени докази, да је из утврђених чињеница изведен погрешан закључак у погледу чињеничног стања, да је погрешно примењен правни пропис, као и да орган власти није доказао да законом прописан као претежнији интерес, због кога је ускратио право на приступ информацијама у конкретном случају, не претеже над интересом за слободан приступ информацијама од јавног значаја, и то за сваки од претежнијих интереса ради чије заштите је орган власти у конкретном случају одбио захтев тражиоца информација.

Тужени орган је у образложењу оспореног решења, у односу на разлоге органа власти који се односе на заштиту тајности података као претежнијег интереса, оценио да орган власти није доказао испуњеност услова, јер није пружио доказ да се ради о документу за који је прописом или службеним актом заснованим на закону

одређено да се чува као тајна, нити је доказао да би услед давања истог могле наступити тешке правне или друге последице по интересе заштићене законом који претежу над интересом за приступ информацији. У вези са тим тужени је навео да првостепени орган није доказао да су тражени документи одређени и означени степеном тајности у складу са одредбама Закона о тајности података, којим је уређен јединствен систем одређивања и заштите тајних података у Републици Србији, приступ тајним подацима, степен тајности и престанак њихове тајности. Такође, првостепени орган није навео којом одлуком и од стране ког овлашћеног лица је одређена тајност и степен тајности предметних података односно докумената, као ни то да ли је о томе уопште донета одлука из члана 11. Закона о тајности података.

Међутим, из образложења ожалбеног решења произлази да је Министарство одбране за тајност тражених података навело правне прописе и указало на разлоге због којих сматра да би се њиховим одавањем нанела штета оперативној и функционалној способности Војске. Министарство одбране је одбило захтев тражиоца за слободан приступ траженим информацијама, налазећи да у конкретном случају интересу јавности да зна претеже заштита интереса одбране земље, заштита тајности податка и заштита приватности и других права личности, и да је за сваки од ових правних основа у датом образложењу навело одређене правне прописе и разлоге. За разлику од тога, тужени у образложењу оспореног решења није навео разлоге због којих налази да Министарство одбране није доказало да у конкретном случају интерес одбране земље не претеже над интересом јавности да зна, наглашавајући да је ускраћивање права на приступ информацијама с позивом на тајност документа могуће ако су кумулативно испуњена два услова и то: да је документ у коме су садржане тражене информације одређен за тајни и означен одговарајућим степеном тајности у складу са Законом о тајности података и подзаконским актима донетим на основу тог закона, и да су учињене извесним последице које би могле наступити по интересе заштићене законом, а које претежу над интересом јавности да зна.

По оцени суда, околност да је првостепени орган тражене информације означио степеном тајности "поверљиво", позивајући се на прописе означене у образложењу оспореног решења, указује да те информације могу бити доступне само одређеном кругу лица, у које не спада тражилац информација. Образложење туженог да тражене информације нису одређене и означене поверљивим, у складу са одредбама Закона о тајности података, нису од утицаја на другачију одлуку суда у овој управној ствари, с обзиром на одредбу члана 105. став 1. Закона о тајности података ("Службени гласник Републике Србије", број 104/09), који се примењује од 01.01.2010. године, којом је прописано да од дана ступања на снагу тог закона, подаци и документа означени степеном тајности на основу раније донетих прописа задржавају врсту и степен тајности означен по ранијим прописима. Суд је имао у виду и одредбу става 2. истог члана закона, којом је прописано да ће руководиоци органа јавне власти преиспитати ознаке података и докумената из става 1. овог члана у року од две године од дана ступања на снагу овог закона, у складу са одредбама овог закона, али налази да ознаке података и докумената које нису преиспитане у прописаном року не води несумњиво закључку да се не ради о подацима односно документима одређеног степена тајности.

Приликом одлучивања суд је имао у виду и наводе туженог истакнуте у образложењу оспореног решења да је Повереник у поступку надзора над спровођењем и извршавањем Закона о заштити података о личности од стране Министарства одбране Републике Србије утврдио да је Министарство одбране, као руковалац података, дана 26.09.2018. године на електронске адресе више средстава јавног информисања, без законског овлашћења или пристанка лица и без услова за обраду од стране органа власти, доставило податке о личности бивших мајора Војске Србије, због чега му је Повереник упутио одговарајуће упозорење, указујући да је таквим поступањем повређен низ закона. С обзиром на изнети став Повереника, супротни су његови налози у оспореном решењу, којима налаже Министарству одбране да податке, који су означени у диспозитиву оспореног решења и који се, такође, односе на податке о личности припадника Војске Југославије, учини доступним Фонду за хуманитарно право.

Одредбом члана 43. став 1. Закона о управним споровима је прописано да када нађе да оспорени управни акт треба поништити, суд ће пресудом решити управну ствар, ако природа ствари то дозвољава и ако утврђено чињенично стање пружа поуздан основ за то. Таква пресуда у свему замењује поништени акт (спор пуне јурисдикције).

Са изнетих разлога, Управни суд је на основу одредби чланова 40. став 2. и 42. став 1., у вези са чл. 46. став 2., Закона о управним споровима поништио оспорено решење, а како у конкретном случају природа ствари дозвољава и чињенично стање пружа поуздан основ за доношење одлуке у смислу члана 43. став 1. Закона о управним споровима, суд је применом члана 230. став 1. Закона о општем управном поступку ("Службени лист СРЈ", број 33/97 и 31/01 и "Службени гласник РС, број 30/10), одбио жалбу Фонда за хуманитарно право као неосновану.

Имајући у виду донету одлуку, суд је одбио, као неоснован, захтев заинтересованог лица за накнаду трошкова управног спора, с обзиром на његов успех у овој управној ствари, па је одлучио као у ставу II диспозитива пресуде на основу чланова 67. и 74. Закона о управним споровима, а сходном применом члана 153. Закона о парничном поступку ("Службени гласник РС", број 72/11...87/88).

ПРЕСУЂЕНО У УПРАВНОМ СУДУ
дана 11.10.2019. године, 24 У 11668/19

Записничар
Ивана Гулан Радосављевић, с.р.

Председник већа-судија
Весна Лазаревић, с.р.

За тачност отправака
Управитељ писарнице
Дејан Ђурић

БТ